

РЕШЕНИЕ

№ 8027

гр. София, 29.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 02.12.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **8513** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл.68, ал.1 от Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр/.

Образувано е по жалба на Д. К. Д., срещу Решение № 407 от 17.08.2022г. на Четвърти специализиран постоянен заседателен състав на Комисия за защита от дискриминация (КЗД, Комисията), постановено по преписка № 402/2021г.

В жалбата са изложени съображения за противоречие на решението на КЗД с целта на закона, така както е формулирана в чл.2 ЗЗДискр „1. да се осигури на всяко лице правото на равенство пред закона; 2. равенство в третирането и във възможностите за участие в обществения живот, както и 3. ефективна защита срещу дискриминацията“. Посочва се, че актът на Комисията е незаконосъобразен, тъй като е постановен в противоречие с административно-производствените правила и материалния закон. Също така бил издаден извън срока по чл.63, ал.3 ЗЗДискр. – три месеца след провеждане на откритото заседание, без страните в производството да са уведомени за това. Твърди се, че е налице нарушение и на нормативно определените срокове по чл. 59 и 60 ЗЗДискр. за извършване на проучването, като не било ясно и дали е спазен срокът за насрочване на заседание след изготвяне на доклада за извършено проучване и представяне на преписката на председателя на състава. Отделно от това административният акт бил постановен в нарушение на чл. 35 и чл. 36, ал.3 АПК– без да са изяснени всички факти и обстоятелства от значение за случая и без всички събрани доказателства да се проверят и преценят от административния

орган. С жалбата и допълнителните становища са представени доказателства, че образователния ценз, дал повод за издаване на заповед № 1665/12.07.2021г. на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“, е въведен в нарушение на Наредбата за длъжностните характеристики на държавните служители и Закона за държавните служители, тъй като не бил необходим за изпълнение на задълженията на жалбоподателя, за постигане на целите, заложи в индивидуалния му план и целите на дирекция „Противодействие на измамите“. Посочва още, че служителят, назначен на длъжността след прекратяване на служебното правоотношение на жалбоподателя, не разполагал с въведения образователен ценз.

В проведеното открито съдебно заседание на 02.12.2022г. Д. К. Д. се представлява от адв. А. П., който поддържа оспорването на акта и претендира неговата отмяна. Заявено е искане за присъждане на разноски, които съгласно приложен списък възлизат на стойност от 1 500.00 лева. Подборни доводи за незаконосъобразност на решението са развити в писмена защита от 16.12.2022г.

Ответникът – Комисия за защита от дискриминация, чрез процесуалния си представител юрк. В. Г. изразява становище за неоснователност и недоказаност на жалбата. По същество моли тя да бъде отхвърлена, а оспорваното решение оставено в сила, по съображенията изложени в писмени бележки от 02.12.2022г. Акцентира, че обжалваният акт е издаден от компетентен орган, в установената форма, при съблюдаване на реда за провеждане на административното производство и в съответствие с нормата на материалния закон. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение, както и се прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на адв. П..

Заинтересованата страна – П. Д. И. е редовно призована, но не се явява, не се представлява и не изразява становище по основателността на жалбата.

Заинтересованата страна – И. М. Б. е редовно призован, но не се явява, не се представлява и не изразява становище по основателността на жалбата.

Заинтересованата страна – Д. И. С., чрез процесуалния си представител адв. С. Р., оспорва жалбата с аргумент, че не следва да участва като заинтересована страна в производството пред КЗД и съдебното производство, тъй като правоотношението му с ДФ „Земеделие“ е прекратено със заповед, която е обжалвана и не е влязла в сила. Счита, че обжалваното решение е законосъобразно и правилно, поради което следва да бъде оставено в сила, както и да се присъди адвокатско възнаграждение по реда на чл.38, ал.2 ЗА.

Заинтересованата страна – Б. Д. М., в писмено становище от 24.10.2022г., посочва, че жалбата следва да бъде оставена без уважение, като неоснователна и недоказана, а решението на КЗД да бъде потвърдено, като правилно и законосъобразно. Счита, че в рамките на административното производство пред КЗД е установено, че не са били налице дискриминационни действия. Твърденията на жалбоподателя за несъответствие на целите по чл.2 ЗЗДискр. не релевирали с посочената форма на дискриминация по признак „образование“. Сроковете по чл.59, чл.60 и чл.63, ал.3 от ЗЗДискр. относно производството пред Комисията били инструктивни и нямали отношение към законосъобразността на постановения акт. Не било налице нарушение на чл. 35 и чл. 36, ал.3 АПК, тъй като в рамките на административното производство пред КЗД били събрани всички относими доказателства и били взети предвид при постановяване на обжалвания административния акт. Посочва, че образователният ценз и квалификация не можели да се приравняват на дискриминационен признак,

само поради факта, че определено лице не ги притежава. Също така по отношение на прекратяването на служебното правоотношение, поради липса на образователен ценз, не бил приложим ЗЗДискр., а реда по ЗДСл. В проведеното съдебно заседание, страната се представлява от адв. В. М., която моли за потвърждаване на решението на КЗД.

Заинтересованата страна – ДФ „Земеделие“, редовно призована, в съдебно заседание се представлява от юрк. Т. Л., който оспорва жалбата. По същество пледира, че решението на КЗД е законосъобразно и правилно, поради което трябва да остане в сила.

Заинтересованата страна – Министерство на земеделието, редовно призована, не се представлява и не изразява становище по оспорването на акта.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София – град, като обсъди изложените с жалбата доводи и прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235, ал.2 ГПК във връзка с чл.144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е започнало по повод депозирана жалба с вх. № 44-00-2929/27.08.2021г. на Д. К. Д.. В нейната обстоятелствена част са изложени следните твърдения:

На 12.07.2021г. Д. е уведомен, че със заповед № 1665/12.07.2021г. на Б. М., изпълнителен директор на ДФ „Земеделие“ на основание чл. 107, ал. 1, т.5 и чл. 108 ЗДСл. е прекратено служебното му правоотношение с ДФ „Земеделие“, по силата на което е заемал длъжността директор на дирекция „Противодействие на измамите“ от м.08.2017г., а в предходния период от м.06.2010г. е бил служител в дирекцията. Като основание за прекратяване на служебното правоотношение е посочено, че съгласно изменение на утвърдена длъжностна характеристика на заеманата от служителя длъжност - директор на дирекция „Противодействие на измамите“, е въведено изискване за образователна степен „магистър“, област „сигурност и отбрана“, професионално направление – „национална сигурност“. В заповедта било посочено също, че в резултат на промените, за служителя е настъпила обективна невъзможност да изпълнява служебните си задължения, тъй като престава да отговаря на изискванията за заемане на длъжността директор на дирекция „Противодействие на измамите“. Мотивите за прекратяване на служебното правоотношение на Д. Д. с ДФ „Земеделие“ са сведени до знанието му на 13.07.2021г., когато му е представен екземпляр от заповедта, с което е уведомен и за промените в изискванията за заемане на длъжността, без да е попитан дали отговаря на новите критерии.

В жалбата до КЗД се посочва, че тези действия на работодателя имали пряк дискриминационен характер по отношение на Д. Д.. Позовавайки се на легалната дефиниция за „национална сигурност“, възпроизведена в чл. 2 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност, жалбоподателят извежда, че противодействието на измамите в сферата на земеделието не било сред приоритетите на националната сигурност. Посочва, че задълженията му се изразявали в изготвянето на анализи, становища и сигнали до правоохранителните органи, а изискванията за заемане на длъжността преди промяната на длъжностната характеристика били магистър по социални, стопански и правни науки. Поради това не е било наложително изменението на длъжностната

характеристика. КЗД е била сезирана с искане да се установи наличието на извършена дискриминация от ръководството на ДФ „Земеделие“ и служителите на отдел „Човешки ресурси“, въз основа на признак „образование“.

Със заповед № 1665/12.07.2021г. на директора на ДФ „Земеделие“ на основание чл.107, ал.1, т.5 от ЗДСл е било прекратено служебното правоотношение с Д. К. Д., на длъжност директор на дирекция „Противодействие на измамите“.

С решение № 5810/14.10.2021г. по адм. дело № 7656/2021г. на АССГ, I-во отделение, 19 състав е била отменена заповед № 1665/12.07.2021г. на директора на ДФ „Земеделие. Съдебният акт е оставен в сила с решение № 3339/07.04.2022г. по адм. дело № 12056/2021г. на ВАС на РБ, V-то отделение.

Въз основа на подадената жалба с разпореждане № 1232/11.10.2021г. председателят на КЗД е образувал производство по преписка № 402/2021г., разпределена на Четвърти специализиран постоянен заседателен състав с членове: Б. Х., П. К. и О. К. по изложени оплаквания за дискриминация по признак „образование“ - чл. 4, ал.1 33Дискр. /л. 47/.

С уведомление с изх. № 44-00-3068/14.09.2021г. /л. 43/, Д. Д. е уведомен за образуваната в КЗД преписка, указано му е да конкретизира лицата, срещу които са насочени оплакванията му и исканията му във вр. с чл. 47 33Дискр.

В Комисията е постъпило становище вх. № 44-00-3164/27.09.2021г. /л. 44-45/, в което Д. К. Д. посочва, че лицата, които били вероятно отговорни за изменението на длъжностната му характеристика и прекратяването на служебното му правоотношение са П. Д. И., директор на дирекция „Човешки ресурси“, И. М. Б., директор на дирекция „Правна“, Д. И. С., главен секретар, Б. Д. М., изпълнителен директор на ДФ „Земеделие“. Поставеното дискриминационно условие за заемане на длъжността нито било съществено, нито определящо, за да се въведе изискване за образование по специалност „Национална сигурност“, нито целта била законна, поради което в случая не била налице хипотезата на чл.7, ал.1, т.2 33Дискр., която изключва наличието на дискриминация при различно третиране.

До жалбоподателя е изпратено уведомление с изх. № 44-00-3724/09.11.2021г. /л.50/, с което КЗД го уведомява за възможността по чл.9 33Дискр. да представи факти, въз основа на които може да се направи предположение, че е налице дискриминация.

С писмо изх. № 16-10-181/22.11.2021г. /л.51/ П. Д. И., директор на дирекция „Човешки ресурси“ в ДФ „Земеделие“ е уведомена за образуваната преписка № 402/2021г. за извършена евентуална дискриминация по признак „образование“ спрямо Д. Д., като ѝ е предоставена възможност да представи становище и доказателства по твърденията в жалбата. В отговор П. И. е депозирала становище с вх. № 16-10-183/01.12.2021г. /л.57-58/, с което моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Посочва, че изменението на длъжностната характеристика на Д. е продиктувано от появата на нови обективно настъпили промени и обстоятелства. ДФ „Земеделие“ е информиран от Европейската прокуратура с писмо, че е определен за национален орган разполагащ с информация, която може да попада в компетентността на Европейската прокуратура в съответствие с чл. 24, § 1 от Регламента за Европейската прокуратура. Поради това за Фонда възниквало задължението да докладва всяко криминално провинение, което можело да попада в компетентността на Европейската прокуратура, на Европейската делегирана прокуратура в Б. или компетентните национални органи, които могат да предадат на Европейската прокуратура. Тя имала правомощие да провежда

разследвания в държавите членки, като на фокус са престъпленията, засягащи финансовите интереси на ЕС, така както са определени в Директива (ЕС) 2017/1371, поради което прокуратурата следва да бъде информирана за всеки факт, който може да съставлява престъпление. В ДФ „Земеделие“ комуникацията с МВР, ДАНС, КПКОНПИ, прокуратурата, съда, органите на досъдебното производство и О. по отношение на неправомерното усвояване на европейски средства се осъществявала от дирекция „Противодействие на измамите“. Кореспонденцията на ДФ „Земеделие“ и О. се фокусираше върху постигане на приоритетите на ЕП и избягване на образуване на паралелни административни разследвания. Това налагало изменението на длъжностната характеристика на директора на дирекцията на основание чл. 8, ал.1 от Наредбата за длъжностните характеристики на държавните служители и в съответствие с изискванията на Класификатора на длъжностите, като се въведе по – профилирано образование с цел подобряване дейността на дирекцията и Фонда. Промяната в образователното изискване е извършено добросъвестно, с цел нуждите, характера и естеството на работата в областта на националната сигурност. В становището се посочва още, че заповедта за прекратяване на служебното правоотношение на Д. Д. подлежала само на съдебен контрол по реда на ЗДСл. Въвеждането на определено изискване за заемане на една длъжност, не би могло да се третира по никакъв начин като дискриминация по този признак, за тези, които не отговорят на това изискване. Моли за оставяне на жалбата без уважение.

С писмо изх. № 16-10-178/22.11.2021г. /л.55/ Д. И. С., в качеството му на главен секретар на ДФ „Земеделие“ е уведомен от КЗД за образуваната преписка № 402/2021г. за извършена евентуална дискриминация по признак „образование“ спрямо Д. Д.. В отговор на предоставената му възможност за представяне на становище и доказателства по твърденията в жалбата, Д. С. е депозирал молба с вх. № 16-10-184/01.12.2021г. /л.62-65/, в която се съдържат идентични аргументи, като тези посочени от П. И.. Моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана.

С писмо изх. № 16-10-180/22.11.2021г. /л.52-53/ Б. Д. М.- изпълнителен директор на ДФ „Земеделие“, е уведомен за образуваната преписка № 402/2021г. за извършена евентуална дискриминация по признак „образование“ спрямо Д. Д.. Представено е становище с вх. № 16-10-185/01.12.2021г. /л.211-212/, идентично като мотиви и аргументация с това на П. И. и Д. С., а по същество също моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана.

С писмо изх. № 16-10-179/22.11.2021г. /л.54/ И. М. Б.- директор на дирекция „Правна“ в ДФ „Земеделие“ е уведомен от КЗД за образуваната преписка № 402/2021г. за извършена евентуална дискриминация по признак „образование“ спрямо Д. Д.. И. Б. е депозирал становище с вх. № 16-10-186/02.12.2021г. /л.59-60/, в което посочва, че по силата на чл.5, ал.3, т.1 от Наредбата за длъжностните характеристики на държавните служители, той няма задължение да съгласува измененията на длъжностната характеристика на Д. Д.. И дирекцията, която той ръководи и дирекция „Противодействие на измамите“, която е ръководел Д. Д., имали самостоятелни и независими функции и задачи, представлявали самостоятелни части от общата администрация на ДФ „Земеделие“, поради което той не се явявал ръководител на Д. Д.. Нямавал правомощия и по силата на вътрешни правила да съгласува длъжностните характеристики на служителите, извън дирекция „Правна“. Действително в ДФ „Земеделие“ се била наложила практика директорът на дирекция „Правна“ да

съгласува длъжностната характеристика на длъжности от други дирекции, но това нямало правен характер, а единствено да се установи дали определените функции, задачи и преки задължения не противоречат на закона. Преценката била само на органа по назначаването, а контролът за законосъобразност се осъществявал от съда по реда на ЗДСл. и АПК. Въвеждането на допълнителни критерии за заемане на длъжност не съставлявало дискриминация.

С писмо изх. № 90-06-1/19.01.2022г. /л. 374/ Комисията уведомява Министерство на земеделието за образуваната преписка № 402/2021г. по чл.4, ал.1 ЗЗДискр. за извършена евентуална дискриминация по признак „образование“ спрямо Д. Д.. Депозирано е становище с вх. № 90-06-5/27.01.2022г. /л.375/, в което се посочва, че министърът на земеделието не е пасивно легитимиран в производството пред КЗД, тъй като не се явява орган по назначаването на директора на дирекция „Противодействие на измамите“ в ДФ „Земеделие“. Съгласно чл.2, ал.1 и чл.10, т.1, т.8 и т.9 от Устройствения правилник на Държавен фонд „Земеделие“, изпълнителният директор представлява фонда, утвърждава структурата на административните звена, длъжностите и поименните разписания, упражнява функциите на орган по назначаване по отношение на държавните служители.

С решение вх. № 12-11-3162/22.10.2021г. /л. 48/ на КЗД съставът, който е определен да разгледа преписка № 402/2021 г, избира за председател П. К., а за докладчик - Б. Х.. С разпореждане № 1265/29.10.2021г. председателят на КЗД определя Й. Й. да извърши необходимите действия по проучване на фактите по преписката.

От докладчика по преписката Б. Х. е изготвен доклад- заключение - без дата (л. 378-384), в който е посочено, че производството е образувано предвид оплакванията на жалбоподателя за дискриминация по признак „образование“ по чл. 4, ал.1 ЗЗДискр. Председателят е уведомен за приключилото по чл. 55- чл.59 от ЗЗДискр. проучване, като е отправено предложение да се насрочи открито заседание, за което страните да бъдат призовани, да бъдат насочени към помирителна процедура, както и да им се укаже възможността да ангажират доказателства във връзка с изложени от тях твърдения и възражения до първото заседание.

Със заповед № 12-11-1006/04.05.2022г. на председателя на КЗД е разпоредено Н. А. да замества Б. Х. на заседанието па 17.05.2022г. по преписка № 402/2021г., а с последваща заповед № 12-11-1046/12.05.2022, предходната е отменена. Издадена е заповед № 12-11-1047/12.05.2022г. с която председателят нарежда С. С. да замести Б. Х. на заседанието на 17.05.2022г.

На 17.05.2022г. е насрочено заседание, за което Д. К. Д. (в качеството му на жалбоподател), П. Д. И. (в качеството ѝ на ответна страна), И. М. Б. (в качеството му на ответна страна), Д. И. С. (в

качеството му на ответна страна), Б. Д. М. (ответна страна), Министерство на земеделието (заинтересована страна), Държавен фонд „Земеделие“ (заинтересована страна) са уведомени надлежно. Резултатите от заседанието са обективирани в протокол, приложен на л.447-457 от преписката. Д. Д. се е явил лично, ответните страни: П. И. и И. Б. също са присъствали лично, Д. С. – главен секретар на ДФ „Земеделие“ не се явява, представлява се от адв. С. Р., Б. М.- изпълнителен директор на ДФ „Земеделие“ се явява лично и се представлява от адв. В. А. М., заинтересованата страна ДФ „Земеделие“ се представлява от юрк. Т. Л., а Министерство на земеделието, редовно призовано, не изпраща процесуален представител. Страните са приканени към помирителна процедура, по преписката е приет без възражения доклад – заключение, приобщени са и събраните доказателства и становища. Видно от съдържанието на протокола, преписката е изяснена от фактическа страна, даден ход по същество и е обявена за решаване.

Последвало е постановяване на **Решение № 407 от 17.08.2022г.** на Комисия за защита от дискриминация по адм. преписка № 402/2021г., Четвърти специализиран постоянен заседателен състав. С оспорения акт се установява, че П. Д. И.- директор дирекция „Човешки ресурси“, И. М. Б.- директор дирекция „Правна“, Д. И. С.- главен секретар, Б. Д. М.- изпълнителен директор на ДФ „Земеделие“ не са осъществили дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал.1 от ЗЗДискр признак „образование“ по отношение на жалбоподателя Д. К. Д., като неговата жалба с вх. № 44-00-2929/27.08.2021г. е оставена без уважение.

В мотивната част на акта е прието, че при произнасяне КЗД следва да прецени дали спорът е от компетенциите ѝ, тоест дали произтича от неравно третиране, дали е налице защитен признак по чл. 4, ал.1 ЗЗДискр, както и пряка причинно – следствена връзка между неравното третиране и защитния признак. Не всеки конфликт на работното място представлявал дискриминация. Във всеки случай при разглеждане на жалбата следвало да се спазва правилото на разпределяне на доказателствената тежест по реда на чл. 9 ЗЗДискр, като на първо място жалбоподателят трябвало да изложи факти за нарушение на антидискриминационното законодателство, а едва след изпълнение на това условие, ответната страна следвало да докаже, че не са нарушени принципите на равенство. Органът приема за безспорно, че длъжностната характеристика на Д. К. Д. е променена като е въведено ново изискване за образование, на което той не отговаря и служебното му правоотношение е прекратено на основание чл. 107, ал.1, т.5 ЗДСл. Посочва, че това е законоустановено право на органа по назначаването при нова фактическа

обстановка, която води до непреодолима невъзможност да се изпълняват задълженията на конкретната длъжност. Промяната на изискването за образование е било извършено с цел нуждите на работата, нейния характер и естество, пряко свързани с професионални знания и компетенции в областта на националната сигурност.

Решението е връчено на жалбоподателя Д. Д. на 19.08.2022 г., видно от приложеното копие от известие за доставяне с обратна разписка № ИД PS1125 FORO, а жалбата с вх. № 44-00-2851/05.09.2022г. срещу него е изпратена до административния орган чрез куриерска фирма, като от представените по делото доказателства не се установи дата, на която е предадена за доставка.

При така установеното от фактическа страна, **Административен съд София-град** достигна до следните **правни изводи**:

Жалбата е допустима, тъй като е подадена срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, от лице, негов адресат, чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в законоустановения 14 - дневен срок в съответствие с разпоредбата на чл. 68 от ЗЗДискр. във вр. чл.149, ал.1 от АПК.

Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съдът след като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на акта, освен на основанията, сочени от оспорващия, и на всички основания по чл.146 АПК, преценява следното: *На първо място*, обжалваното решение е издадено от компетентен административен орган и в пределите на неговата власт съгласно чл.65, т.5 във вр. чл.48 ЗЗДискр. На проведеното на 17.05.2022г. заседание присъстват всички членове от Четвърти специализиран състав, като на основание чл. 64, ал. 1 от ЗЗДискр., решението е взето с единодушие и е подписано от членовете на заседателния състав, без да е налице особено мнение. Съдът приема, че не съществува предпоставката за отмяна на атакувания акт – липса на компетентност на административния орган по смисъла на чл. 168, ал. 1 във вр. чл. 146, т. 1 от АПК.

На второ място, оспореното решение е издадено в съответствие със законовите изисквания относно формата и съдържанието му, съгласно разпоредбите на чл. 65 - чл. 66 от ЗЗДискр. във вр. чл. 59, ал. 2 АПК.

Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване. Изложените в акта факти съответстват на приложените по делото писмени доказателства. Не се установява порок във формата по см. на чл. 146, т. 2 от АПК, който да обуславя отмяна на акта /Постановление № 4/1976г. на Пленума на ВС и ТР № 4/22.04.2004г. по дело № ТР-4/2002г. ОСС на ВАС; Тълкувателно решение №

16/31.03.1975г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд/. Ответникът е формирал своите изводи въз основа на приложения и приобщен в административната преписка доказателствен материал. Ответникът, чрез своите фактически констатации обосновано е посочил действителното правно положение, не се установява непълнота на фактите, а след анализ и проверка на същите, съдът приема, че те са и реално осъществени. Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висящия съдебен процес. Ето защо, съдът приема, че не е налице предпоставката за отмяна на атакувания акт – неспазване на законоустановената форма по смисъла на чл.168, ал.1 във вр. чл.146, т.2 АПК.

На трето място, мотивирането на акта следва да бъде разгледано в съответствие с правилата за провеждане на процедурата пред административния орган, доколкото същественото им нарушаване води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес, съответно до отмяна на издаденото решение /чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 от АПК/.

Съгласно чл. 50, т.1 ЗЗДискр. производството пред КЗД започва по жалба на физически лица, от което право се е възползвал Д. К. Д.. Спазени са разпоредбите на чл.51, чл.52 и чл.54 ЗЗДискр., проведена е процедура по проучване, като на страните е предоставена възможност да се запознаят със събраните по преписката материали и да организират защитната си теза. За изясняване на обективната истина е проведено открито заседание при съобразяване с основните принципи на процеса, гарантиращи равенството на страните в производството, тяхното активно участие, вкл. и при събирането на доказателства /чл. 8, чл. 34 и следващите от АПК/. Страните в производството са изслушани, насочени са към помирителна процедура, като им е предоставена възможност да обективират своите доказателствени искания и да изразят становище по доказателствата на насрещната страна.

Действително осъществилата се фактическа обстановка е изведена безпротиворечиво и е подведена под релевантния материален закон, като Комисията е отграничила предмета на спора и се е произнесла с оспорения акт дали е налице нарушение на антидискриминационното законодателство.

На основание чл.64, ал.1 от закона, резултатите от производството са обективирани в атакуваното решение, подписано от членовете на

състава, присъствали на проведеното на 17.05.2022г. заседание. Видно от горепосочените дати на приключване на производството и на произнасяне на решението, се констатира, че 14-дневният срок по чл.63, ал.3 ЗЗДискр. не е спазен. Настоящият съдебен състав следва да уточни, че сроковете по глава четвърта, раздел първи от ЗЗДискр. „Производство пред Комисията за защита от дискриминация” имат инструктивен характер, като срокът за обжалването започва да тече не от датата на последното проведено заседание пред КЗД, а от датата, на която жалбоподателят е получил препис на решението. Произнасянето от ответника след изтичането на срока по чл.63, ал.3 не съставлява процесуално нарушение със съществен характер, което да опорочи формираното воляизявление.

Задължение на КЗД е въз основа на изложените в жалбата обстоятелства да определи предмета на проучването, страните в административното производство, на които по реда на чл. 59, ал. 3 от ЗЗДискр. да даде възможност за запознаване със събраните по преписката материали. Впоследствие страните имат право да участват в заседанието, което се провежда на основание чл.60 ЗЗДискр. От събраните по преписката доказателства се установява, че в производството пред административния орган процесуалните действия на страните са съобразени с разпределената доказателствена тежест. Най-общо, не е налице основание за отмяна на административния акт по смисъла на чл.168, ал.1 във вр. чл. 146, т. 3 от АПК във връзка с разпоредбите на глава четвърта, раздел първи от ЗЗДискр.

На четвърто място, съдът констатира, че не е налице незаконосъобразност на решението по смисъла на чл. 168, ал. 1 във вр. чл. 146, т. 4 от АПК- противоречие с материалноправните разпоредби на закона.

Не се оспорва, че до 12.07.2021г. Д. К. Д. е заемал длъжност директор на дирекция „Противодействие на измамите“ в ДФ „Земеделие“, когато служебното му правоотношение е прекратено на основание чл. 107, ал.1, т.5 и чл. 108 ЗДСл, поради промяна на изискванията за заемане на длъжността и въвеждане на образователна степен, а именно: „магистър“, област „сигурност и отбрана“, направление „Национална сигурност“. От представените в административната преписка доказателства, е установено, че през 2021г. са прекратени служебните правоотношения на още 99 служителите на ДФ „Земеделие“, от които на 17 лица на основание – чл. 107, ал.1, т.5 ЗДСл.

Съгласно чл.4, ал.1 ЗЗДискр се забранява всяка пряка или непряка дискриминация, основана на посочените дискриминационни признаци.

Съгласно § 1, т. 7 във връзка с т. 8 от ДР във връзка с чл. 4, ал. 2 и ал. 3 на ЗЗДискр „неблагоприятно третиране“ е всеки акт, действие или бездействие, които водят до по-малко благоприятно третиране на едно лице спрямо друго въз основа на признаците по чл. 4, ал.1 или могат да поставят лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал.1, в особено неблагоприятно положение в сравнение с други лица, което следва да бъде извършено „на основата на признаците по чл. 4, ал. 1“ /„действителното, настояще или минало, или предполагаемо наличие на един или повече от тези признаци у дискриминираното лице или у лице, с което то е свързано, или се предполага, че е свързано, когато тази връзка е причина за дискриминацията“/. За да се констатира наличието на дискриминация, е необходимо коректно да бъде посочено лице сравнител, поставено в по- благоприятни условия от жалбоподателя на базата на признаците по ал. 1 на чл. 4 от закона /чл. 4, ал. 2 ЗЗДискр/.

Сравнението, в този смисъл, се приема като основен и задължителен елемент от фактическия състав на всеки един от двата вида дискриминация и липсата му е основание да се приеме, че не е налице по-неблагоприятно третиране на жалбоподателя спрямо „друго лице при сравними сходни обстоятелства“. В конкретния случай, липсва лице за сравнение, с което е било постъпено по-благоприятно и не е било освободено от длъжност през 2021г., макар също да не е притежавало нужното образование. Не може да бъде търсено съпоставяне с лице, което е било назначено впоследствие /след 12.07.2021г./ на същата длъжност.

Съгласно разпоредбата на чл.9 от ЗЗДискр, „в производство за защита от дискриминация, след като страната, която твърди, че е дискриминирана, представи факти, въз основа на които може да се направи предположение, че е налице дискриминация, ответната страна трябва да докаже, че принципът на равно третиране не е нарушен“. „В производството по установяване на дискриминация, за да възникне за отговорния за твърдяното нарушение на принципа на равно третиране задължение да доказва - пълно и главно, неговото спазване, е необходимо лицето, което твърди, че е дискриминирано да докаже наличието на факти, които дават основание да се направи обосновано предположение за вероятно осъществяване на неравно третиране поради защитен признак. Т.е. необходимо е да съществуват доказателства, които са достатъчна индиция, че между съпоставимите лица, които са и които не са носители на защитения признак е налице неравенство, за да може да се презумира, че именно защитения признак е причината за неравенството“ /Решение № 11111 от 30.08.2012г. по адм. дело № 5665/2011г., VII отд. на ВАС на РБ/.

В настоящия случай, жалбоподателят Д. К. Д. е посочил, че прекратяването на служебни правоотношения поради въвеждане на нови изисквания за заемане на длъжност е честа практика в ДФ „Земеделие“, като в хода на производството е установено това обстоятелство освен по отношение на него и на още 16 лица. Тези лица /Ф. И. Б., К. Т. Я., Я. Н. Ч., М. С. М., В. С. З., Д. Т. Г., А. Ю. А., Д. Е. К., К. С. Н., И. А. Б.- М., К. В. Й., Ц. К. С., И. Н. П., Ж. В. Г., И. Г. П., И. П. П./, обаче не отговарят на изискването за сравнител в настоящия случай, за тях нито има данни да са поставени при сравними условия (не е установено при какви условия са променени длъжностните им характеристики), нито е установено да са третираны по – благоприятно, напротив и техните служебни правоотношения са прекратени на същото основание- чл.107, ал.1, т.5 ЗДСл.

От събраните по делото доказателства се установява, че спрямо жалбоподателят не е осъществена дискриминация по посочения признак "образование", както е приел и административният орган. За да е осъществен състав на нарушение следва да е установено различно отношение към лицето, което да е извършено съзнателно, при наличие на пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното третиране и причината за него, изразяваща се в признак по чл. 4 от закона. В този смисъл, не е достатъчно да се установи по-неблагоприятно третиране на определени лица, а е необходимо да се докаже още, че тази дискриминация е извършена умишлено по някой от признаците, очертани в чл. 4 от закона. Не е налице неравно третиране на Д. Д. към дата-12.07.2021г. спрямо други държавни служители в ДФ „Земеделие“. В хода на воденото производство пред КЗД и по настоящето съдебно производство, оспорващата страна не установи с годни доказателства поддържаните от нея твърдения за дискриминация по признак "образование", което налага да се приеме, че доводите, които е развила по същество на спора, са недоказани и неоснователни.

Не се установяват данни преценката при утвърждаване на длъжностната характеристика от 12.07.2021г. за длъжността директор на дирекция „Противодействие на измамите“ да е направена на база някои от признаците по чл.4 от ЗЗДискр., нито пряко, нито косвено. Незаконосъобразността на действията на органа при изменение на длъжностната характеристика / в нарушение на чл.8, ал.1 от Наредбата за длъжностите характеристиките на държавните служители/, както и на последващата заповед № 1655/12.07.2021г. не означава непременно, че спрямо Д. К. Д. е извършен акт на дискриминация по признак „образование“. Тук е мястото да се посочи, че за да бъде установено

дискриминационно третиране на едно лице, спрямо друго е необходимо да се установи обективно противоположен резултат за това лице, при упражняването на трудовата му дейност и то именно заради наличен негов защитен признак.

При съвкупната преценка на събраните доказателства в хода на административната процедура не е установено поведение и обстоятелства към дата – 12.07.2021г., от които да се направят безспорни изводи за неравно третиране на жалбоподателя на основата на "образованието" му спрямо останалите служители. При съществуващите факти, не е възможно да се обоснове предположение за извършена от заинтересованите страни дискриминация спрямо жалбоподателя, поради което липсва и правно основание за прехвърляне на доказателствената тежест на основание чл.9 ЗЗДискр. Цитираната разпоредба въвежда изискванията за разпределяне на доказателствената тежест, която се прехвърля върху ответника, когато лицето докаже факти, от които може да бъде предположено, че е налице дискриминация. Правилни са изводите на решаващия състав на КЗД, че не се установява Д. Д. да е поставен в по-неблагоприятно положение в сравнение с други негови колеги в идентично или сходно положение /при прекратяване на служебните им правоотношения/, само и единствено поради неговото "образование", което не е в професионална област „сигурност и отбрана“ и направление „национална сигурност“. Съжденията на административния орган в тази насока са подкрепени с достатъчно относими доказателства за осъществени факти и обстоятелства, които да изпълнят съдържателно посочената хипотеза на закона.

На неето място, съгласно чл.146, т.5 АПК оспорването на административните актове се осъществява и при несъответствие с целта на закона. Съгласно чл. 2 от ЗЗДискр целта на закона е да осигури на всяко лице правото на равенство пред закон; равенство в третирането и във възможностите за участие в обществения живот; ефективна защита срещу дискриминацията. Ефективната защита срещу дискриминация би се осъществила само при условие, че е установено безпротиворечиво наличието на дискриминация на някой от защитените признаци по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр, което не е изпълнено в настоящия случай.

В заключение, жалбата срещу **Решение № 407 от 17.08.2022г.** на Четвърти специализиран постоянен заседателен състав на Комисия за защита от дискриминация, постановено по преписка № 402/2021г., следва да бъде оставена без уважение. Актът е законосъобразен, защото е издаден от компетентен орган, при спазване на административно-производствените правила, в съответствие с

материалния закон и неговата цел, както и в писмена мотивирана форма. С оглед изхода от спора, на основание чл.143, ал.3 АПК, чл.78, ал.8 ГПК вр. чл.144 АПК, във вр. 37 ЗПП и чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ в полза на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на сумата от 100.00 /сто/ лева. На адв. С. Р., като осъществила безплатна правна помощ по чл.38, ал.1, т.3 ЗА в полза на Д. И. С. се дължи адвокатски хонорар в размер на 1 800.00 /хиляда и осемстотин/ лева с начислено ДДС, който е определен на основание чл.8, ал.2, т.9 във вр. §2а от ДР на Наредба № 1/09.07.2004г. на Висшия адвокатски съвет.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК *Административен съд София-град*, II-ро отделение, 22-и състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. К. Д., срещу *Решение № 407 от 17.08.2022г.* на Четвърти специализиран постоянен заседателен състав на Комисия за защита от дискриминация, постановено по преписка № 402/2021г.

ОСЪЖДА Д. К. Д., ЕГН [ЕГН] от [населено място],[жк], [жилищен адрес] да заплати на Комисия за защита от дискриминация с адрес: [населено място], [улица] сумата от 100.00 /сто/ лева на основание чл.143, ал.3 АПК.

ОСЪЖДА Д. К. Д., ЕГН [ЕГН] от [населено място],[жк], [жилищен адрес] да заплати на адв. С. В. П.- Р., с личен № [ЕГН] в единния адвокатски регистър с адрес на упражняване на дейността: [населено място], [улица], ет.2, ап.8 сумата от 1 800.00 /хиляда и осемстотин/ лева на основание чл. 38, ал. 2 ЗА.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване чрез Административен съд София - град пред Върховен административен съд на Република Б. с касационна жалба в 14-дневен срок от получаване на съобщението до страните за неговото постановяване.

РЕШЕНИЕТО да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 АПК.

Съдия:

